

ಕರಾವಳಿಯ ಜಾರಿಗೆ ಹಣ್ಣು

ಈ ಹಣ್ಣಿನ ಹೆಸರು 'ಜಾರಿಗೆ ಹಣ್ಣು'. ಈ ಹಣ್ಣಿಗೆ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ 'ಜಾರಿಗೆ ಪುಳಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣ್ಣು, ಕಾಯಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಸುರು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣಾದ ನಂತರ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಹಣ್ಣಿನ ಓಡನ್ನು ಅಲ್ಲಿನವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪದಾರ್ಥ ಮಾಡಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಹುಳಿಯನ್ನು ಮೀನು ಸಾರು ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ತುಂಬ ರುಚಿಕರವಾದಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಇದರಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಾಣಂತಿಯರು ಇದರ 'ಪಲಾಡ್ಯ' ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಉಪ್ಪು, ಖಾರ ಹಾಕಿ ತಿನ್ನಲು ತುಂಬ ರುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣ್ಣು ಪ್ರಾಣಿಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವೂ ಹೌದು. ಅಲ್ಲದೆ ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆ ಬರದಂತೆ ಇದು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

—ಚೈತನ್ಯ, ಕಾರ್ಕಳ

ಕವಳಿ ಹಣ್ಣು!

ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಾಡಿನ ಹಣ್ಣುಗಳು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪ. ಈಗಿನ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಾಡು ಹಣ್ಣುಗಳ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಂತಹ ಹಣ್ಣುಗಳ ಮರಗಿಡಗಳು ವಿನಾಶದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ. ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಹೋಗಲು ಪೋಷಕರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಹಣ್ಣುಗಳು 'ಕವಳಿ' ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳು. ಈ ಕೌಳಿ ಹಣ್ಣುಗಳ ಗಿಡದಲ್ಲಿ/ಮಟ್ಟಿ ತುಂಬಾ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಮುಳ್ಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಹೊಲ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಈ ಗಿಡವನ್ನು ಬೇಲಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೂಢಿ ಇದೆ. ಕಾಯಿ ತುಂಬಾ ಹುಳಿಯಿರುವುದರಿಂದ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ಚಟ್ನಿ ಮತ್ತು ಹುಳಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಯಿ ಇರುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಟು/ಮೇಣ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣುಗಳು ತುಂಬಾ ಸಿಹಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕವಳಿ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ದೂರದ ಹಾನಗಲ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಲಂಬಾಣಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಿತ್ತು ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರ, ಬ್ಯಾಡಗಿ, ಹಾವೇರಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ.

—ಪಿ.ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು

ಶುನಕ ರಕ್ಷಾಕವಚ

ಕುರಿಮಂದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳಂತಹ ಕಾವಲುಗಾರರು ಬೇರಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಮಂದೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ನಾಲ್ವೈದು ನಾಯಿಗಳ ಶುನಕಸೇನೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಿಷ್ಟ ಸೇನೆಗೂ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಗಳು ಕಡಿಮೆಯೇನಿಲ್ಲ. ಕುರಿಮಂದೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾಗಿ ತಿರುಗುವಾಗ ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಿಗಳು ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ರಾತ್ರಿ ಪಹರೆ ಕಾಯುವಾಗಲೂ ಚಿರತೆ,ತೋಳಗಳಂತಹ ವನ್ಯಜೀವಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳ್ಳಕಾಕರ ದಾಳಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ದಾಳಿಗೆ ಬಲಿಷ್ಠ ಕಾವಲು ನಾಯಿಗಳು ಬಲಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬದುಕುಳಿದರೂ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಮೊದಲಿನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೆಂದೇ ಯಜಮಾನ ತನ್ನ ನಾಯಿಗಳ ಕೊರಳಿಗೆ ರಕ್ಷಾಕವಚವನ್ನು ತೊಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ರಕ್ಷಾಕವಚವು ಚೂಪಾದ ಹೊರಚಾಚಿದ ಆಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ದಾಳಿಗೆ ಬಂದ ಜೀವಿಯು ನಾಯಿಯ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಚ್ಚಲೆತ್ತಿಸಿದರೆ ತನ್ನ ಬಾಯಿಯನ್ನೇ ಹರಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಪಾಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಯಾವ ಜೀವಿಯೂ ನಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಗೈಯದೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ನಾಯಿಗಳ ಈ ಜೀವರಕ್ಷಕ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಅವುಗಳ ಆಯುಧದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

—ಮಹೇಶ್ವರ ಹುರುಕಡಿ, ಬಾಚಿಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ

ಕ್ಯಾಕ್ಟಸ್‌ನ 'ಬ್ರಹ್ಮ ಕಮಲ'

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸಂತಸ ಕ್ಷಣಗಳು ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ಗಿಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಲವಿರುವ ನಾವು ಹೊಸ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೂಕುಂಡಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಹೂಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಕ್ಟಸ್ ಗಿಡ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಸುಮಾರು ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಅದು ಒಂದು ಕವಲೊಡೆಯಿತು. ಅದರದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಖೆ ಅಂದುಕೊಂಡೆವು. ಆದರೆ ಅದು ಒಂದು ಮೊಗ್ಗಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. ಕೆಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೂವಾಗಿ ಅರಳುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣಿಸಿದವು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ನಾವು ಊಹಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಮಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ, ಅರಳಿತು. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಮಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ನಿರಾಸೆಯಾದರೂ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯ ಋಷಿ ಹಸುರಾಗೇ ಇತ್ತು. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ಹೂವಿನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅರಳಿದ ಕ್ಯಾಕ್ಟಸ್ ಹೂವು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆನಂದ ಅಪರಿಮಿತ.

—ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿ, ಗುಡಿಬಂಡೆ